

STUDENTŲ BURNOS SVEIKATOS RAŠTINGUMO ĮTAKA ASMENINEI BURNOS HIGIENAI

*Živilė Grigaliūnaitė, Asta Šulskienė
Utenos kolegija (Lietuva)*

Anotacija

Ankstesni atliktų tyrimų duomenys parodė, kad žemas burnos sveikatos raštingumas yra plačiai paplitęs ir gali paaiškinti tam tikrus burnos sveikatos skirtumus. Taigi ribotas burnos sveikatos raštingumas prisideda prie prastos burnos sveikatos būklės. Juk neraštingas žmogus neturi pagrindinių sveikatos raštingumo įgūdžių. Burnos higienos požiūriu, neturi bazinių žinių bei įgūdžių apie taisyklingą burnos priežiūrą ir visiškai nesidomi šia sritimi. O sveikatos požiūriu raštingas žmogus, be abejonės, geriau sugebės atsakyti į klausimą „ką aš turiu daryti, kad pagerinčiau savo burnos sveikatą?“ Taigi, žemas burnos sveikatos raštingumas yra išskylantis burnos sveikatos rizikos veiksnys, todėl tai ypač aktuali tema siekiant pagerinti esamą situaciją.

Tyrimo tikslas: išanalizuoti studentų burnos sveikatos raštingumo įtaką asmeninei burnos higienai. Tyrimo metodai. Tyrimo tikslui ir uždaviniams įgyvendinti buvo pasirinktas kiekybinis tyrimas, taikant anketinę apklausą. Šio tyrimo metu buvo taikytas darbo autorės sudarytas klausimynas remiantis literatūros analize. Apklausa vykdyta 2020 metų balandžio – gegužės mėn. Tyrime dalyvavo 88 Utenos kolegijos studentai.

Tyrimo rezultatai. Įvertinus tiriamosios grupės respondentų žinias apie burnos higieną, paaiškėjo, kad geriausias žinias apie burnos higieną pademonstravo studentai, kurie individualiąją burnos higieną vertino labai gerai ir tie studentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra o prastesnes žinias pademonstravo tie studentai, kurie individualiąją burnos higieną įsivertino blogai ir tie studentai, kurie studijuoja studijas nesusijusias su burnos priežiūra.

Raktažodžiai: burnos sveikata, raštingumas, asmeninė burnos higiena.

Įvadas

Pirmą kartą sveikatos raštingumo koncepcija sveikatos mokymo kontekste pasirodė 1970 metais JAV. O nuo 1990 metų susidomėjimas sveikatos raštingumu smarkiai išaugo visame pasaulyje [3]. Sveikatos raštingumas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakyme yra apibrėžiamas kaip pažintiniai ir socialiniai įgūdžiai (gebėjimai), nulemiantys asmenų motyvaciją ir kompetenciją gauti ir suprasti informaciją ir ja visais būdais naudotis, siekiant stiprinti ir palaikyti gerą sveikatą [3]. Dar vieną sveikatos raštingumo apibūdinimą pateikia PSO, sveikatos raštingumas yra kognityviniai ir visuomeniniai įgūdžiai, sąlygojantys individo motyvaciją ir galimybę siekti, suprasti ir naudotis informacija visais būdais, kurie skatina ir palaiko gerą sveikatą [5]. Sveikatos raštingumas mokslinėje literatūroje apibrėžiamas, kaip asmens gebėjimas gauti, suprasti ir naudotis su sveikata susijusia informacija [2]. Taigi, pateikiama įvairių sveikatos raštingumo apibrėžimų, bet juos visus kartu sieja gebėjimas rūpintis savo sveikata ir naudotis sveikatos priežiūros sistema kasdieniniame mūsų gyvenime [6].

Burnos sveikatos raštingumas yra sudėtinga sąvoka, o jo funkcinis aspektas gali būti apibūdinamas kaip asmeninių įgūdžių ir gebėjimų rinkinys, įgalinantis įgyti burnos sveikatos žinių ir priimti sprendimus. Dėl šios priežasties aukštas burnos sveikatos raštingumas yra labai svarbus siekiant pagerinti žmonių supratimą apie burnos ligas, žinias apie ligų prevencijos ir sveikatos palaikymo metodus ir galų gale nukreipti žmones į tinkamą požiūrį ir elgesį [1]

Yra žinoma ir ištirta bendrojo raštingumo svarba sveikatos būklei. Tyrimais nustatyta, kuo žemesnis yra sveikatos raštingumo lygis, tuo sudėtingesnis įvairių ligų gydymas, nes dažniausiai liga jau būna pažengusi, dėl to, kad žmogus nemokėjo atpažinti ligos pirmųjų simptomų ir nežinojo ir nežino, ką turėtų daryti, kad pagerintų sveikatos būklę, dėl žinių trūkumo [4].

Sveikatos raštingumo vertinimas sujungia bei suskirsto asmenų burnos ertmės priežiūros žinias, įgūdžius, požiūrį, elgseną į lygius. Tai ypač svarbu siekiant padidinti burnos higienos raštingumo lygį, nes atitinkamas sveikatos raštingumo lygmuo yra labai svarbus gerinant burnos sveikatą. Tai ypač aktualu kalbant apie pirminę prevenciją – reguliarios profesionaliosios ir tinkamos individualiosios burnos higienos atlikimą [4]. Ankstesni atliktų tyrimų duomenys parodė, kad žemas burnos sveikatos raštingumas yra plačiai paplitęs ir gali paaiškinti tam tikrus burnos sveikatos skirtumus. Taigi ribotas burnos sveikatos raštingumas prisideda prie prastos asmens burnos sveikatos būklės [1], nes asmuo neturi bazinių žinių bei įgūdžių apie taisyklingą burnos priežiūrą ir visiškai nesidomi šia sritimi.

Kalbant apie burnos higieną, šiame lygmenyje itin svarbios yra bazinės paciento žinios apie individualią ir profesionalią burnos higieną, tai yra, kokias paslaugas teikia burnos higienistas, kaip dažnai reikia lankytis pas burnos higienistą, kiek kartų per dieną ir kaip reikia valyti dantis, kokias priemones reikia naudoti individualiajai burnos higienai ir ką lemia prasta burnos higiena [4]. Burnos higienos atžvilgiu, svarbu, kad pacientas pritaikytų turimas funkcinio raštingumo žinias savo kasdieninėje veikloje, ne tik teoriškai bet ir praktiškai. Juk nepakanka vien tik žinoti, kaip taisyklingai reikia prižiūrėti savo dantis, asmuo privalo kasdien valyti dantis tinkamu dantų šepetėliu ir pasta bent du kartus per dieną, kasdien naudoti tarpdančių siūlą ir kitas individualiai rekomenduotas ir pritaikytas priemones. Ir lavinti naujus įgūdžius jomis naudotis. Taigi, burnos higienisto vaidmuo, didinant pacientų interaktyvųjį raštingumą yra elementarių paciento žinių apie burnos higieną gilinimas ir ugdomas gebėjimas taisyklingai išsivalyti dantis, kad efektyviai būtų pašalintas minkštasis apnašas nuo visų dantų paviršių [4].

Tyrimo objektas: studentų burnos sveikatos raštingumo įtaka asmeninei burnos higienai.

Tyrimo tikslas: išanalizuoti studentų burnos sveikatos raštingumo įtaką asmeninei burnos higienai.

Tyrimo metodai ir medžiaga

Tyrimo tikslui ir uždaviniams įgyvendinti buvo pasirinktas kiekybinis tyrimas, taikant anketinę apklausą. Tyrimas buvo atliktas internetinėje erdvėje pasidalinus anketa Utenos kolegijos socialiniuose tinkluose, kad anketą pamatytų kuo daugiau Utenos kolegijos studentų. Apklausa vykdyta nuo 2020 metų balandžio 30 dienos iki gegužės 6 dienos. Tyrimo imtis – 88 tiriamieji, todėl apklausos rezultatai taikomi tik tyrime dalyvavusiems respondentams, o ne visai populiacijai. Respondentai turėjo atitikti tyrėjos nustatytus kriterijus: studentai studijuojantys Utenos kolegijoje ir sutikę dalyvauti apklausoje.

Tyrimo rezultatai parodė, kad iš tyrime dalyvavo 89% moterų ir 11% vyrų. Taip pat, tyrime dalyvavo didžioji dalis (80%) studentų iš Medicinos fakulteto ir penktadalis (21%) studentų iš Verslo ir technologijų fakulteto. Mažiau nei pusę (39%) studentų dalyvavusių tyrime sudarė studentai studijuojantys studijas susijusias su burnos priežiūra ir daugiau nei pusę (61%) dalyvavusių studentų buvo studijuojantys studijas nesusijusias su burnos priežiūra.

Tyrimui buvo pasirinkta anoniminė anketinė apklausa, gautų duomenų analizė ir gautų duomenų palyginimas. Tyrimo klausimynas susideda iš 4 dalių (22 klausimų).

Tyrimo duomenys buvo apdoroti naudojant Microsoft Office Excel programos paketą, gautus duomenis nurodant procentine išraiška. Duomenys lyginti tarp studentų tarpusavyje, kurie savo burnos higieną vertino labai gerai, gerai, patenkinamai ir blogai. Taip pat tarp studentų, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra su studentais, kurie studijuoja studijas nesusijusias su burnos priežiūra.

Tyrimo rezultatai

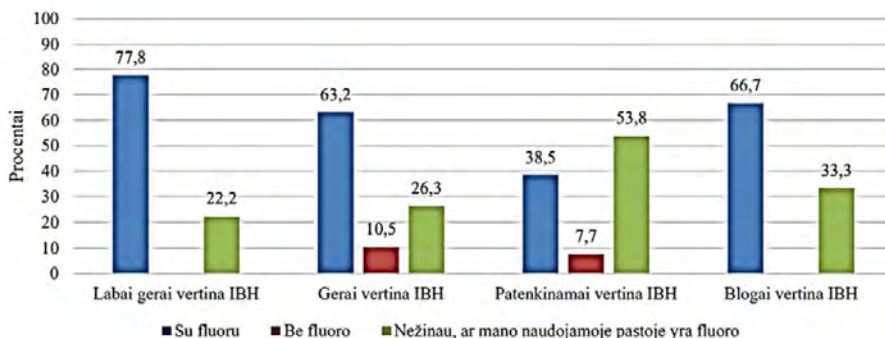
Iš tyrime dalyvavusių studentų beveik pusė (43%) savo burnos higieną įvertino, kaip gerą, penktadalis (21%) savo burnos higieną įvertino, kaip labai gerą, trečdalis (30%) studentų savo burnos higieną įvertino, kaip patenkinamą ir maždaug dešimtadalis studentų (7%) savo burnos higieną įvertino, kaip blogą.

Respondentų žinios apie individualią burnos higieną. Respondentai vertindami savo žinias apie individualią burnos higieną (toliau – IBH) galėję pasirinkti kelis atsakymų variantus. Lyginant respondentų nuomonę pagal tai, kaip jie įsivertino savo burnos higieną, paaiškėjo, kad tie respondentai, kurie savo burnos higieną įvertino labai gerai, visi asmeninei burnos higienai naudoja dantų šepetėlį, dantų pastą ir tarpdančių siūlą. Iš respondentų, kurie savo burnos higieną įvertino gerai, visi asmeninei burnos higienai naudoja dantų pastą ir dantų šepetėlį, o tarpdančių siūlą. naudoja 68 procentai. Iš respondentų, kurie savo burnos higieną įvertino blogai, visi naudoja dantų pastą ir dantų šepetėlį ir tik trečdalis (32,5%) naudoja tarpdančių siūlą.

Lyginant respondentus pagal tai, ar jų studijos susijusios su burnos priežiūra, ar ne, jų atsakymų rezultatai į šį klausimą pasiskirstė taip, iš studentų, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra visi asmeninei burnos higienai naudoja dantų šepetėlį, dantų pastą ir tarpdančių siūlą, o beveik trečdalis jų naudoja kitas burnos priežiūros priemones tokias, kaip tarpdančių šepetėliai, burnos irigatorius ir vieno danties šepetėlis. O iš respondentų, kurių studijos nesusijusios su burnos priežiūra visi naudoja dantų pastą ir dantų šepetėlį, tačiau mažai naudoja kitas burnos priežiūros priemones, pavyzdžiui tokias, kaip tarpdančių šepetėliai.

Studentų buvo klausiama ar jie renkasi pastą su fluoru. Atsakymų rezultatai parodė, kad didžioji dalis apklausoje dalyvavusiųjų studentų, nepriklausomai to, kaip jie vertina savo burnos sveikatos būklę, naudoja pastą su fluoru (1 pav.).

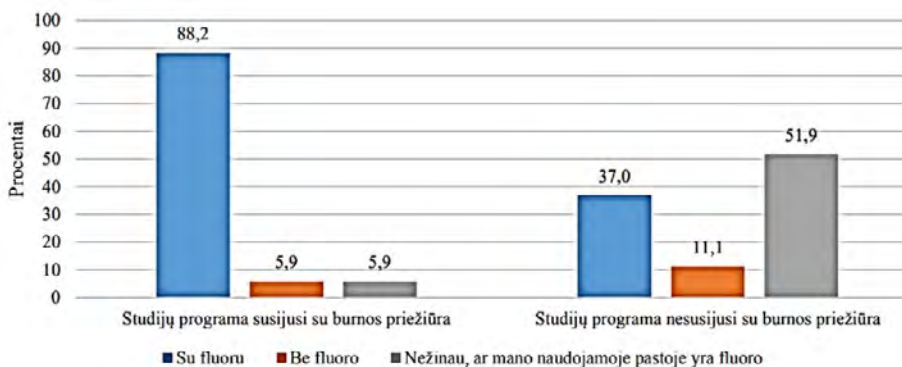
1 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai ar jų naudojamoje pastoje yra fluoro pagal IBH vertinimą

Taigi, teigtina, kad daugiausiai respondentų naudojančių tinkamą dantų pastą, buvo tie, kurie IBH vertino labai gerai, mažiausia dalis naudojanti tinkamą dantų pastą, buvo respondentai, kurie IBH vertino patenkinamai.

Lyginant respondentų atsakymus pagal tai, ar jų studijos susijusios su burnos priežiūra, ar ne, jų atsakymų rezultatai į šį klausimą pasiskirstė taip: 88,2 procentai respondentų, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra naudoja dantų pastą su fluoru, o respondentai, kurių studijos nesusijusios su burnos priežiūra, tik 37 procentai naudoja dantų pastą su fluoru (2 pav.).

2 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai ar jų naudojamoje pastoje yra fluoro pagal studijų programas

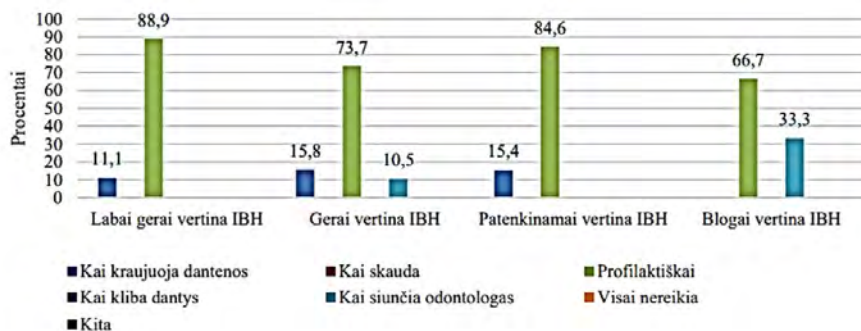
Palyginus rezultatus tarp dviejų grupių, matyti, kad didžiausia dalis respondentų, kuri naudoja tinkamą dantų pastą – su fluoru buvo tie, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra o mažesnė dalis naudojanti tinkamą dantų pastą – su fluoru buvo tie, kurie studijuoja studijas nesusijusias su burnos priežiūra.

Išanalizavus rezultatus nuo ko priklauso dantų valymo efektyvumas, paaiškėjo, kad visi studentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra mano, kad dantų valymo efektyvumas priklauso nuo tinkamo dantų valymo. O studentai, kurių studijos nesusijusios su burnos priežiūra, daugiau nei pusė (59,3%) mano, kad nuo tinkamo dantų valymo.

Respondentų žinios apie profesionaliąją burnos higieną (toliau – PBH)

Respondentų buvo klausiama apie tai, kada reiktų kreiptis pas burnos higienistą. Respondentų, kurie IBH vertino labai gerai didžioji dalis (88,9%) mano, kad reikia lankytis profilaktiškai, o mažoji likusi dalis (11,1%), kai kraujuoja dantenos. Didžioji dalis (66,7%) respondentų, kurie IBH vertino blogai, mano, kad reikia lankytis profilaktiškai ir likusioji, kurią sudarė trečdalis (33,3%) mano, kad pas burnos higienistą reikia lankytis, kai siunčia odontologas (3 pav.).

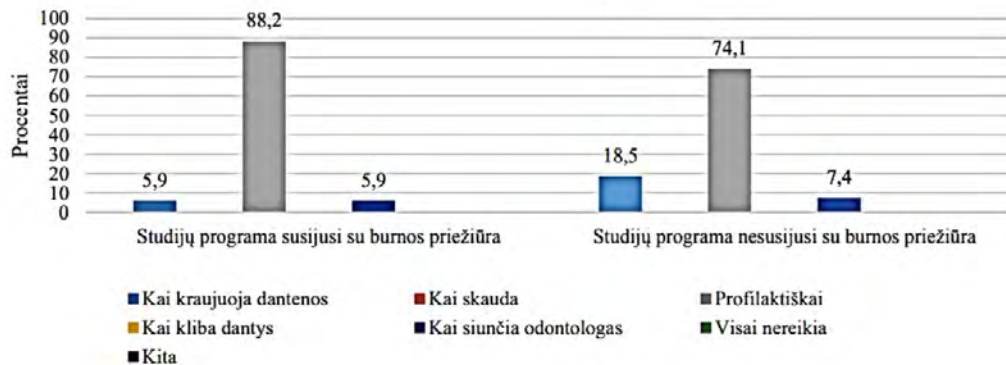
3 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kada reiktų lankytis pas burnos higienistą pagal IBH vertinimą

Galima teigti, kad apie tai kada rekomenduojama kiekvienam žmogui lankytis pas burnos higienistą, geriausias žinias parodė respondentai, kurie IBH vertino labai gerai, o mažiausias žinias parodė tie respondentai, kurie IBH vertino blogai.

Lyginant respondentų nuomones, pagal tai, ar jų studijos susijusios, ar nesusijusios su burnos priežiūra, rezultatai parodė, kad didžioji dalis respondentų, tiek tų, kurių studijos susijusios su burnos priežiūra ir tiek tų, kurių nesusiję, mano, kad pas burnos higienistą reikia lankytis profilaktiškai (4 pav.).

4 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kada reikėtų lankytis pas burnos higienistą pagal studijų programas

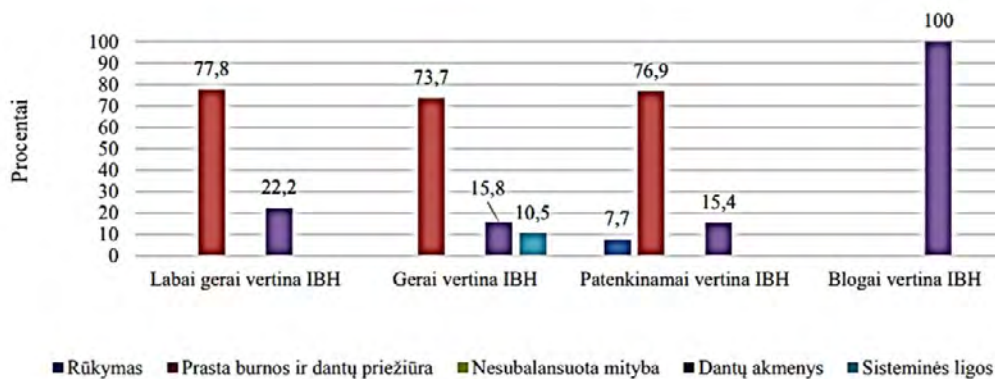

Išanalizavus rezultatus paaiškėjo, kad nei vienas iš respondentų nemano, kad kiekvienam žmogui pas burnos higienistą reikia lankytis kai tik skauda, kai jau kliba dantys ir nėra manančių, kad burnos higienos atlikti visai nereikia.

Respondentų žinios apie burnos ligas ir tai sukeliančius veiksnys

Respondentams buvo užduotas klausimas apie tai, koks yra pagrindinis veiksnys galintis sukelti periodonto ligas (dantenu uždegimą ir parodontozę). Atsakymai į šį klausimą pasiskirstė taip: iš respondentų, kurie IBH vertino labai gerai dauguma (77,8) mano, kad pagrindinis veiksnys galintis sukelti periodonto ligas yra prasta burnos ir dantų priežiūra. Visi respondentai, kurie IBH vertino blogai, mano kad pagrindinis periodonto ligas sukeliantis veiksnys yra dantų akmenys (5 pav.).

5 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, koks yra pagrindinis rizikos veiksnys sukeliantis periodonto ligas pagal IBH vertinimą

Didžiausia dalis pasirinkusi teisingą atsakymą buvo respondentai, kurie IBH vertino labai gerai. Visi pasirinkusieji neteisingą atsakymo variantą buvo respondentai, kurie IBH vertino blogai.

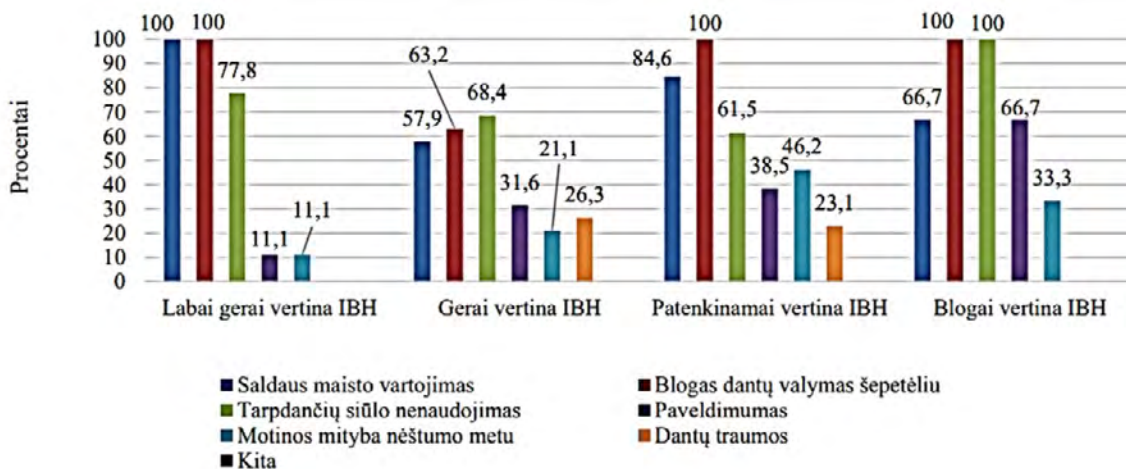
Lyginant respondentus pagal tai ar jų studijos susijusios su burnos priežiūra ar nesusijusios su burnos priežiūra, atsakymų rezultatai pasiskirstė panašiai. Didžioji dalis (70,6%) respondentų, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra, ir didžioji dalis (70,4%) respondentų, kurių studijos nesusijusios su burnos priežiūra, mano, kad pagrindinis veiksnys yra prasta burnos ir dantų priežiūra. Tiek vienoje, tiek ir kitoje grupėje apie penktadalį pasirinko neteisingą variantą, kad pagrindinis rizikos veiksnys, sukeliantis periodonto ligas yra dantų akmenys.

Kitas klausimas, kuris buvo užduotas respondentams, buvo apie tai, kas turi įtakos ęduonies atsiradimui, galimi atsakymai į šį klausimą buvo: „saldaus maisto vartojimas“, „blogas dantų valymas šepetėliu“, „tarpdančių siūlo nenaudojimas“, „paveldimumas“, „motinos mityba nėštumo metu“, „dantų traumos“, „kita“, į šį punktą respondentai turėjo patys įrašyti, kas dar turi įtakos ęduonies atsiradimui be jau įvardytų.

Atsakymų rezultatai į šį klausimą pasiskirstė taip: iš respondentų, kurie IBH vertino labai gerai visi mano, kad įtakos dantų ęduonies atsiradimui turi saldaus maisto vartojimas ir blogas dantų valymas šepetėliu. Dauguma (77,8%) mano

kad tarpdančių siūlo nenaudojimas ir mažoji dalis (11,1%) mano, kad paveldimumas ir motinos mityba nėštumo metu. Iš respondentų, kurie IBH vertino blogai visi mano, kad ėduonį gali sukelti blogas dantų valymas šepetėliu ir tarpdančių siūlo nenaudojimas. Dauguma (66,7%), kad saldaus maisto vartojimas ir paveldimumas ir trečdalis (33,3%), kad motinos mityba nėštumo metu (6 pav.).

6 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kas turi įtakos dantų ėduonies atsiradimui pagal IBH vertinimą

Išanalizavus rezultatus ir ėduonies etiologinius veiksnius blogas dantų valymas šepetėliu, tarpdančių siūlo nenaudojimas, saldaus maisto vartojimas, paaiškėjo, kad didžiausia dalis pasirinkusi teisingus atsakymus ir mažiausia dalis pasirinkusi neteisingus atsakymus buvo respondentai, kurie IBH vertino labai gerai. Mažiausia dalis pasirinkusi teisingus atsakymus buvo respondentai, kurie IBH vertino gerai. Didžiausia dalis pasirinkusi daugiausiai neteisingų atsakymų buvo respondentai, kurie IBH vertino patenkinamai.

Taip pat, lyginant respondentus pagal tai ar jų studijos susijusios su burnos priežiūra ar nesusijusios su burnos priežiūra, atsakymų rezultatai pasiskirstė panašiai. Visi respondentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra mano, kad ėduonies atsiradimui turi saldaus maisto vartojimas, didžioji dalis (94,1%) jų mano, kad blogas dantų valymas šepetėliu ir tarpdančių siūlo nenaudojimas. Visi respondentai, kurių studijos nesusijusios su burnos priežiūra, mano, kad blogas dantų valymas šepetėliu. Dauguma (81,5%) jų mano, kad saldaus maisto vartojimas.

Taigi, išanalizavus rezultatus paaiškėjo, kad šiek tiek geresnes žinias parodė tie respondentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra, o prastesnes žinias parodė respondentai, kurie studijuoja studijas nesusijusias su burnos priežiūra.

Išvados

1. Įvertinus tiriamosios grupės respondentų žinias apie IBH, paaiškėjo, kad, palyginus respondentus pagal tai, kaip jie įsivertino savo burnos higieną, geriausias žinias apie IBH ir naudojamas priemones burnos priežiūrai pademonstravo studentai, kurie IBH vertino labai gerai, o prastesnes žinias pademonstravo tie studentai, kurie IBH įsivertino blogai ir patenkinamai. O lyginant studentus pagal tai ar jų studijos susijusios ar ne su burnos priežiūra geriausias žinias pademonstravo studentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra.

2. Įvertinus tiriamosios grupės respondentų žinias apie PBH žinias paaiškėjo, kad lyginant respondentus pagal tai, kaip jie įsivertino savo IBH paaiškėjo, kad geriausias žinias apie PBH pademonstravo studentai, kurie IBH vertino labai gerai o prastesnes žinias pademonstravo tie studentai, kurie IBH įsivertino blogai. O lyginant studentus pagal tai ar jų studijos susijusios ar ne su burnos priežiūra paaiškėjo, kad geriausias žinias pademonstravo studentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra.

3. Įvertinus tiriamosios grupės respondentų žinias apie burnos ligas ir tai sukeliančius veiksnius paaiškėjo, kad lyginant respondentus pagal tai, kaip jie įsivertino savo IBH paaiškėjo, kad geriausias žinias apie burnos ligas ir tai sukeliančius veiksnius, pademonstravo studentai, kurie IBH vertino labai gerai o prastesnes žinias pademonstravo tie studentai, kurie IBH įsivertino blogai. O lyginant studentus pagal tai ar jų studijos susijusios ar ne su burnos priežiūra paaiškėjo, kad geriausias žinias pademonstravo studentai, kurie studijuoja studijas susijusias su burnos priežiūra.

Literatūra

1. Blizniuk, A., Ueno, M., Furukawa, S. & Kawaguchi, Y. (2014). Evaluation of a Russian version of the oral health literacy instrument (OHLI). *BMC Oral Health* 14(1), 1-7. doi.org/10.1186/1472-6831-14-141.
2. Fransen, P.M., Leenaars, E.F.K., Rowlands, G., Weiss, D.B., Pander Maat, H., Essink-Bot, M. (2014). International application of health literacy measures: adaptation and validation of the newest vital sign in The Netherlands. *Patient Education and Counseling* 97(3), 403-409. doi.org/10.1016/j.pec.2014.08.017
3. Javtokas Z., Žagminas K., Žeromskienė D. (2017). Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras Vilniaus Universiteto medicinos fakulteto sveikatos mokslų institutas. Gyventojų sveikatos raštingumo vertinimas. Metodiniai patarimai. Vilnius.
4. VanWormer, J.J., Tambe, S.R., Acharya, A. (2018). Oral Health Literacy and Outcomes in Rural Wisconsin Adults. *The Journal of Rural Health* 35(1), 12-21. doi.org/10.1111/jrh.12337.
5. World Health organization Health literacy. The solid facts. 2013. Retrieved from: <http://www.euro.who.int/data/assets/pdf/file/0008/190655/e96854.pdf>
6. Zagurskienė, D., Misevičienė, I. (2010). Skirtingų sveikatos raštingumo lygių pacientų nuomonė apie slaugytojų teikiamą sveikatos informaciją. *Medicina* 46(1), 27-34.

INFLUENCE OF THE STUDENTS' DENTAL HEALTH LITERACY ON PERSONAL DENTAL HYGIENE

Summary

Previous research data have shown that low oral health literacy is widespread and this may explain some of the differences in oral health. Thus, some limited oral health literacy contributes to poor oral health status. An illiterate person does not have basic health literacy skills. When it comes to oral hygiene, they lack basic knowledge and skills related to proper oral care and are not interested at all in this area. From a health perspective, a literate person will certainly be better able to answer the question “what do I need to do to improve my oral health?” Thus, poor oral health literacy is a new emerging oral health risk factor, Therefore, it is a particularly relevant topic for improving the current situation.

The aim of research is to analyze the influence of students' oral health literacy on personal oral hygiene.

Research methods. For the implementation of the research aim and objectives, a quantitative research was selected using a questionnaire survey. During this study, a questionnaire compiled by the author of the work was used based on the analysis of the literature. The study was conducted online by sharing a questionnaire. The survey was performed from April 30 to May 6, 2020. In the survey 88 students of Utena University of Applied Sciences was participated.

Research results. The evaluation test group respondents' knowledge about oral hygiene, it turned out that the best knowledge about oral hygiene showed students who individual oral hygiene was rated very good, and those students who are studying in studies relating to oral care and poorer knowledge demonstrated by those students who individual oral hygiene assess bad and those students who are studying studies not related to oral care.

Keywords. Oral Health; Literacy; Personal Oral Hygiene.

Živilė Grigaliūnaitė

Utenos kolegija, Lietuva

Elektroninis paštas. zivile.grigaliunaite5@gmail.com

Asta Šulskienė

Utenos kolegija, Lietuva

Elektroninis paštas. a.sulskiene@utenos-kolegija.lt